

NOTAT

Til: Lokal- og fylkesforeningene
Sakstittel: **HØRINGSNOTAT – INNSPILL TIL REVIDERT STRATEGISK PLAN OG FORSLAG OM AVVIKLING AV PRINSIPPROGRAMMET**

Bakgrunn

I denne høringssaken ber vi om innspill til det videre arbeidet med våre overordnede styringsdokumenter; *Strategisk plan og Prinsippprogrammet, som grunnlag for endelig sak til landsmøtet 2021.*

Justert Strategisk Plan 2021-24.

Strategisk plan 2018-24 ble vedtatt av landsmøtet 2018 etter en omfattende høringsprosess. Planen danner gode og samtidige fleksible rammer for organisasjonens arbeid, både lokalt og sentralt, og er et aktivt styringsdokument for organisasjonens arbeid. Landsmøtet 2018 åpnet for at Landsmøtet 2021 kunne justere planen ved behov. I vurderingen, har det vært et mål å redusere eventuelle endringer til et minimum, ei heller endre form. Det er derfor kun foretatt noen språklige endringer i tillegg til følgende hovedsendinger:

Endringer prioritert område 1: Fremme kvinners helse og livsvilkår.

Nytt prioritert innsatsområde: Pårørende. Pårørende er en gruppe som N.K.S. arbeider med på flere plan: N.K.S. Veiledningssentrene gir veiledning til barn og voksne, gir informasjon og kunnskap om pårørende og sikrer bedre ramme-betingelser for en gruppe som ofte ikke blir sett som del av behandlingsskjeden og i oppfølgingsapparatet. N.K.S. arbeider også med kvinner som pårørende opp mot myndighetene, særlig med fokus på styrking av rammebetingelser og bevisstgjøring av arbeidsbyrden.

Endringer prioritert område 3: trygge lokalsamfunn.

Planen har i dag to kulepunkter innenfor beredskap, disse er slått sammen uten at innholdet er endret.

Nytt prioritert innsatsområde: Frivilligheten som arbeidstreningsarena. Frivillige organisasjoner som N.K.S. gjør en viktig jobb for å inkludere personer som står utenfor arbeidsmarkedet. Dette vil gi oss muligheten til å ytterligere løfte både virksomheter og frivillig aktivitet som både direkte og indirekte bidrar til inkludering gjennom nettverk, språk og arbeidstrening.

Endringer Modig og Nytenkende:

Prosjektet «Snu trenden» avsluttes i 2021 og er benevnt i strategisk plan. Det foreslås at de tre strategisk grepene i Snu trenden - «modige og nytenkende lokalforeninger», «fra gavmildhet til aktivitet» og «fra møte til medlemskap» opprettholdes, men at referansen til selve prosjektet tas ut.

N.K.S.' s Prinsippprogram ble vedtatt av landsmøtet 2013. Det er et politisk dokument utformet i et «vi mener» format innenfor fire hovedområder: Kvinnehelse, vold mot kvinner, samfunn og deltakelse og globale utfordringer. Programmet var utformet i en tid hvor N.K.S. ikke hadde et operativt og strategisk fokus på politiske saker i hele organisasjonen. Målene i prinsippprogrammet er en blanding av både konkrete og overordnede mål som i dag er ivarettatt innenfor Strategisk Plan og handlingsplanen. Som et politisk styringsdokument rommer det ikke alle innsatsområder N.K.S. arbeider med, som beredskap og ideelle virksomheter. Programmet har også i seg politisk mål på områder ikke har vært prioritert, f.eks. kvinner og pensjon og heltidskultur (arbeidsliv).

Organisasjonens øverste strategiske dokument – strategisk plan - skal legge føringer for organisasjonens arbeid, mens politisk påvirkning er et verktøy for å nå målene. Det er derfor foreslått at Prinsippprogrammet avvikles som politisk selvstendig dokument for N.K.S.

Saken sendes på høring til alle foreningene som del av landsmøteforberedelsene.

Spørsmål som ønskes besvart:

Er justert strategisk plan 2021-2024 i tråd med N.K.S.' innsatsområder?

Svar:

- *Ja*
- *Hvis nei: Har du innspill til innsatsområder som ikke er dekket i justert strategisk plan, evt ønskelig å ta ut?*

Vedlegg:

- Strategisk Plan 2018-24
- Justert Strategisk Plan 2021-24
- N.K.S. Prinsippprogram Kvinners livsvilkår

Formålsparagraf:

§ 1 N.K.S. har som formål å bidra til et trygt og inkluderende samfunn ved å aktivisere medlemmene til frivillig innsats innenfor helse- og sosialområdet, med spesielt fokus på kvinner.

FNs bærekraftsmål:

N.K.S. har siden 1896 jobbet for kvinners helse og levekår lokalt, nasjonalt og globalt.

I 2015 vedtok FN 17 mål for en bærekraftig utvikling innen 2030. Sanitetskvinnenes arbeid i strategiperioden skal bygge opp under bærekraftsmålene, men med særlig fokus på å sikre kvinners likestilling, helse og livsvilkår.

I de små ting frihet
I de store ting enighet
I alle ting kjærlighet

Strategisk plan
2018 – 2024

**Modig,
nytenkende
og likestilt**

Norske Kvinners Sanitetsforening

Prioriterte områder:

1. Fremme kvinners helse og livsvilkår

Vi jobber for:

- å sikre kvinner likeverdig tilgang til helsetjenester
- kvinners reproduktive og seksuelle helse og rettigheter
- en trygg og god alderdom
- at minoritetskvinner skal delta aktivt i samfunnet
- å forebygge vold mot kvinner og å sikre hjelp og bistand til kvinner som utsettes for vold

2. Bidra til en trygg og inkluderende oppvekst

Vi jobber for:

- at barn inkluderes og får delta på like vilkår i meningsfulle aktiviteter
- at jenters selvbilde styrkes slik at de kan ta egne trygge valg
- å ivareta barn og unge som pårørende i vanskelige livssituasjoner

3. Skape trygge lokalsamfunn

Vi jobber for:

- at våre medlemmer i beredskap samarbeider med kommuner og andre beredskapsaktører
- at våre medlemmer i beredskap skal være et viktig supplement til nødetatene
- å være en aktiv ideell aktør for å sikre helse- og velferdstjenester der det er udekkede behov

MODIGE OG NYTENKENDE!

Sanitetskvinner jobber med aktuelle saker og konkrete aktiviteter i sitt nærmiljø. Som landets største kvinneorganisasjon tilpasser vi oss endringer i samfunnet og tilrettelegger for økt frivillig innsats.

I satsingen «Snu Trenden» jobber vi for å vokse som organisasjon gjennom 3 strategiske grep:

- Fra gavmildhet til aktivitet. Å utvikle gode meningsfulle basisaktiviteter som frivillige kan være med på.
- Fra møte til medlemskap. Å invitere inn i vårt fellesskap og oppfordre til medlemskap.
- Modige og nytenkende. Gjennom samarbeid og nytenkning skal vi utvikle oss, samtidig som vi er stolte av vår historie.

Vi skal jobbe for de prioriterte satsningsområdene i den strategisk plan ved å:

- Tilby åpne og inkluderende fellesskap og nettverk i lokalmiljøene slik at alle føler seg velkommen og ivaretatt. Vi skal heie på hverandre og gjøre hverandre gode
- Være en synlig og sterk pådriver overfor politiske myndigheter og samfunnet
- Tette kunnskapshull og være en initiativtaker og økonomisk bidragsyter til kunnskapsutvikling og forskning på kvinnehelse
- Styrke organisasjonen og prioritere felles opplæring og enhetlig ledelse
- Gjennomføre inntektsbringende aktiviteter og prosjekter
- Støtte utviklingen av en bærekraftig søsterorganisasjon i Etiopia for å styrke kvinners muligheter og mestringsevne

2021 – 2024

Modig, nytenkende og likestilt

Formålsparagraf:

§ 1 N.K.S. har som formål å bidra til et trygt og inkluderende samfunn ved å aktivisere medlemmene til frivillig innsats innenfor helse- og sosialområdet, med spesielt fokus på kvinner.

Våre innsatsområder og mål

Prioriterte områder i strategiperioden:

1. Fremme kvinners helse og livsvilkår

Vi jobber for:

- å sikre kvinner likeverdig tilgang til helsetjenester
- å sikre kvinners reproduktive og seksuelle helse og rettigheter
- å bidra til en trygg og god alderdom
- at minoritetskvinner skal delta aktivt i samfunnet
- å forebygge vold mot kvinner og å sikre hjelp og bistand til kvinner som utsettes for vold
- *å gi veiledning, anerkjennelse og støtte til pårørende til sårbare grupper*

2. Bidra til en trygg og inkluderende oppvekst

Vi jobber for:

- at barn inkluderes og får delta på like vilkår i meningsfulle aktiviteter
- at jenters selvbilde styrkes slik at de kan ta egne trygge valg
- å ivareta barn og unge som pårørende i vanskelige livssituasjoner

3. Skape trygge lokalsamfunn

Vi jobber for:

- at våre medlemmer i beredskap samarbeider med kommuner og andre beredskapsaktører og er et viktig supplement for å bidra til trygge lokalsamfunn
- å være en innovativ og aktiv ideell aktør som avdekker og utvikler tilbud som sikrer helse og omsorgstjenester for sårbare grupper
- *Å være en inkluderende arena og stimulere til samfunnsdeltakelse og arbeidstrening gjennom frivilligheten og våre ideelle virksomheter*

FNs bærekraftsmål:

N.K.S. har siden 1896 jobbet for kvinners helse og levekår lokalt, nasjonalt og globalt.

I 2015 vedtok FN 17 mål for en

MODIGE OG NYTENKENDE!

Sanitetskvinner jobber med aktuelle saker og konkrete aktiviteter i sitt nærmiljø. Som landets største kvinneorganisasjon tilpasser vi

oss endringer i samfunnet og tilrettelegger for økt frivillig innsats.

Sanitetskvinnene skal styrke sin innsats og tilstedeværelse gjennom tre strategiske grep:

- **Fra gavmildhet til aktivitet:** Vi dekker lokale behov gjennom utvikling av frivillige aktiviteter
- **Fra møte til medlemskap.** Å invitere inn i vårt fellesskap og oppfordre til medlemskap.
- **Modige og nytenkende.** Gjennom samarbeid og nytenkning skal vi utvikle oss, samtidig som vi er stolte av vår historie.

Vi skal jobbe for de prioriterte satsningsområdene i den strategisk plan ved å:

- Tilby åpne og inkluderende fellesskap og nettverk i lokalmiljøene slik at alle føler seg velkommen og ivaretatt. Vi skal heie på hverandre og gjøre hverandre gode

- Være en synlig og sterk pådriver overfor politiske myndigheter og samfunnet
- Tette kunnskapshull og være en initiativtaker og økonomisk bidragsyter til kunnskapsutvikling og forskning på kvinnehelse
Styrke organisasjonen og prioritere felles opplæring og enhetlig ledelse
- Sikre finansering av aktiviteter og prosjekter
- Støtte utviklingen av en bærekraftig søsterorganisasjon i Etiopia for å styrke kvinners muligheter og mestringsevne

*I de små ting frihet
I de store ting enighet
I alle ting kjærlighet*

Prinsippogram
Kvinnerens livsvilkår

Norske Kvinners Sanitetsforening

Norske Kvinners Sanitetsforening er en frivillig organisasjon som er livssynsnytral og partipolitisk uavhengig. Målet er å være den ledende organisasjonen knyttet til kvinners livsvilkår. Gjennom frivillig innsats, våre virksomheter samt ved å initiere og finansiere forskings- og utviklingsprosjekter, arbeider Sanitetskvinnene for å skape et trygt og inkluderende samfunn. Vårt hovedfokus er å sikre kvinner – i inn- og utland – gode livsvilkår gjennom å arbeide for å bedre deres rettigheter og helse, samt bidra til inkludering.

Sanitetskvinnenes historie er tett knyttet til fremveksten av det norske velferdssamfunnet, og vi har tro på at den norske velferdsmodellen – basert på samarbeid mellom ideell, offentlig og privat sektor – er en bærekraftig modell for å oppnå stadig nye resultater. Som frivillig organisasjon kan vi gjøre mye, men for at vi skal få til de helt store, gjennomgripende endringene og forbedringene – nasjonalt og globalt – er det avgjørende at flere krefter virker sammen.

Dette programmet trekker opp prinsippene for hva Sanitetskvinnene mener skal til for at vi som samfunn skal sikre kvinner gode livsvilkår. Vi vil – gjennom egen innsats, samarbeid og som politisk pådriver – arbeide for at kvinner sikres gode livsvilkår gjennom hele sitt livsløp.

Kvinnehelse

Kvinner og menn har ulike helseplager, men også ulike symptomer på lik sykdom og forskjellig reaksjon på behandling. Medisinsk forskning foregår fortsatt i stor utstrekning på menn. Diffuse, kroniske lidelser som oftest rammer kvinner får mindre oppmerksomhet i helsevesenet enn "blålyssykdommer". Det er fortsatt nødvendig i Norge i dag at kvinnehelse løftes fram som et eget område.

N.K.S. mener at:

- kvinnehelse må synliggjøres i aktuelle offentlige dokumenter
- kvinnehelse og forståelse av kjønnsforskjeller må synliggjøres i alle helseprofesjonsutdanninger
- det må opprettes et eget forskningsprogram innen kvinnehelse
- det i alle ledd av helsetjenesten må rettes mer fokus på sårbare grupper
- fokuset på seksuell og reproduktiv helse må styrkes

Vold mot kvinner

Vold mot kvinner er en mangefasettert utfordring som berører mange fag- og samfunnsområder. Det er også en av vår tids største likestillingsutfordringer. Det må også betraktes som et folkehelseproblem. Vold er et felt belastet med tabuer og skam. Det er fortsatt en lang vei å gå før vi i Norge gjør en god nok jobb for å forebygge vold mot kvinner og hjelpe de som rammes.

N.K.S. mener at:

- vold mot kvinner må heves på den politiske agenda tilsvarende hvor stort problemet er
- vold mot kvinner må ses i et folkehelseperspektiv
- vold mot kvinner må være tema i aktuelle profesjonsutdanninger
- kvinner som utsettes for vold må sikres et tilstrekkelig hjelpetilbud
- det må gjennomføres en nasjonal holdningskampanje
- rettssikkerheten til kvinner utsatt for vold og seksuelle overgrep må styrkes
- forskning på årsaker, omfang og konsekvenser må prioriteres sterkere

Samfunn og arbeidsliv

Selv om Norge betraktes som et likestilt samfunn, er det fortsatt forskjeller mellom menn og kvinner som kun kan forklares med kjønn. Vi har ikke lik lønn for arbeid av lik verdi, og i flere kvinne-dominerte yrker er det vanskelig å få 100 prosent stilling. Det resulterer i at flere kvinner enn menn ender som minstepensjonister og dermed får dårligere livsvilkår. Kvinneandelen i ledende stillinger og politiske fora er lav.

N.K.S. mener at:

- det må iverksettes tiltak for å oppnå reell likestilling i arbeidslivet
- det må sikres at kvinner får pensjonsordninger som bidrar til at de kan leve verdige, selvstendige liv
- det må legges til rette for at man kan kombinere arbeid og omsorgsoppgaver
- det må iverksettes tiltak for å stimulere kvinner til å delta på arenaer i samfunnet der beslutninger blir fattet

Globale utfordringer

Verdenssamfunnet arbeider med å utjamne de til dels enorme forskjellene det er på livsvilkår i verden. Kvinner og barn er de som lider mest. Derfor har FN blant annet utviklet 1000-årsmål for å bedre kvinners stilling i et globalt perspektiv. Det er en kjensgjerning at om man vil forandre verden, må man satse på kvinnene. Det gjøres gjennom å sikre kvinner utdanning, helsekunnskap, muligheter for egne inntekter og deltakelse i fora der formelle beslutninger fattes.

N.K.S. mener at:

- det må legges vekt på å rekruttere kvinner inn i formelle strukturer
- det må fokuseres på å gi jenter og kvinner samme tilgang til utdanning og arbeidsliv som menn
- arbeidet med å redusere mødre- og spedbarnsdødeligheten må intensiveres
- bekjempelse av kjønnsrelatert vold mot kvinner må trappes opp

Vi er til for andre!

Norske Kvinners Sanitetsforening

- Er Norges største kvinneorganisasjon med omlag 47.000 medlemmer og over 700 lokale sanitetsforeninger over hele landet
- Har som formål å bidra til et trygt og inkluderende samfunn ved å aktivisere medlemmene til frivillig innsats
- Sanitetskvinnenes hovedfokus er å bedre kvinners livsvilkår i alle livets faser
- Er landsdekkende og demokratisk oppbygd med sterk forankring i lokalmiljøet
- Gjør en betydelig innsats lokalt, samtidig som vi drar lasset sammen i vårt nasjonale og internasjonale engasjement
- Mottar ikke statsstøtte, er partipolitisk uavhengig og livssynsøytral

Norske Kvinners Sanitetsforening © 2014
Munthesgate 33, 0260 Oslo
Telefon: 24 11 56 20
e-post: post@sanitetskvinnene.no

Følg oss på Facebook:
Gjør en forskjell!

*I de små ting frihet
I de store ting enighet
I alle ting kjærlighet*